

* دانشجوی گرامی: لطفاً، گزینه ۱ را در قسمت کد سری سؤال برگه پاسخنامه خود، علامت بزنید. بدیهی است، مسئولیت این امر برعهده شما خواهد بود.
** این آزمون نمره منفی ندارد.

۱. کتاب تجارب الامم و تعاقب الهمم از کیست؟
الف. نرشخی   ب. گردیزی   ج. مسکویه رازی   د. جوزجانی
۲. دو کرسی ایالت خوارزم کدام شهرها بودند؟
الف. بخارا و سمرقند   ب. ارگنج و اخسیکث   ج. فرغانه و چاچ   د. جرجانیه و کاث
۳. به چه دلیل اسماعیل سامانی پس از دریافت منشور حکومت از دستگاه خلافت عباسی با عبور از سیحون به ترکان حمله و شهر طراز را فتح کرد؟
الف. این شهر یکی از پایگاه‌های مهم ترکان در هجوم به قلمرو سامانیان بود.
ب. خلیفه عباسی تثبیت حکومت سامانیان را منوط به فتح طراز کرده بود.
ج. فتح طراز زمینه تضعیف قدرت صفاریان را در ماوراءالنهر فراهم می آورد.
د. اسماعیل می‌خواست از طراز به عنوان پایگاهی برای حمله به خراسان استفاده کند.
۴. ماحصل پیروزی سامانیان در نبرد گرگان چه بود؟
الف. دریافت منشور حکومت از خلافت عباسی   ب. تسلط برگرگان و طبرستان
ج. شکست نهایی صفاریان   د. مقابله با توسعه‌طلبی غزنویان
۵. از جمله عوامل مهم انحطاط سامانیان محسوب می‌شود؟
الف. تضعیف دستگاه خلافت عباسی   ب. قدرت رو به رشد دیوانسالاری
ج. ضعف دهقانان ایرانی   د. هجوم اقوام سلجوقی
۶. دو جریان عمده‌ای که در هنگام وفات عبدالملک سامانی در مورد تعیین جانشین او به فعالیت پرداختند کدامند؟
الف. گروه ابوعلی محمد بلعمی وزیر- گروه ترکان به رهبری الپتکین
ب. گروه فائق و الپتکین- گروه ابومنصور عبدالرزاق سپهسالار خراسان
ج. گروه الپتکین و ابوعلی محمد بلعمی- اکثریت ترکان به رهبری فائق
د. اکثریت سپاه به رهبری عبدالرزاق سپهسالار خراسان-امرای ترک به رهبری الپتکین
۷. کدام گزینه جزو یازده دیوان سامانیان که نرشخی از آنان نام برده است محسوب نمی‌شود؟
الف. دیوان محتسب   ب. دیوان خاتم
ج. دیوان صاحب شرطه   د. دیوان عمیدالملک
۸. از منابع مالی دولت سامانی محسوب نمی‌شد؟
الف. ضرایب   ب. خمس
ج. مال المصالحه   د. حظیغه

۹. بزرگترین قلم مخارج حکومت سامانیان چه بود؟
الف. پرداخت باج به قراخانیان
ب. پرداخت مواجب سپاهیان و کارمندان
ج. پرداخت هدایا به دستگاه خلافت عباسی
د. پرداخت خراج به غزنویان
۱۰. سلطانیات به چه معنی بود؟
الف. هدایای اعطایی به سلطان
ب. هدایای اعطا شده از طرف سلطان
ج. فرامین تنبیهی سلطان
د. نامه‌های رسمی سلطان
۱۱. در ناحیه چغانیان کدام خاندان تابع سامانیان حکومت داشت؟
الف. آل محتاج
ب. آل عراق
ج. مامونیان
د. سیمجوریان
۱۲. در دوره سامانیان چه گروهی از مردم ماوراءالنهر مقام اول را در تجارت با چین داشتند؟
الف. سغدیان
ب. چغانیان
ج. کوشانیان
د. فریغونیان
۱۳. از شعرای دربار سامانی محسوب می‌شود:
الف. عبدالرحمن صوفی
ب. ابوطیب محمد بن حاتم مصعبی
ج. ابوعلی فارسی
د. ابواسحاق صابی
۱۴. کدامیک از مذاهب در دوره سامانی پیروان بیشتری داشت؟
الف. مالکی
ب. حنفی
ج. شافعی
د. حنبلی
۱۵. مؤسس سلسله زیاریان کیست؟
الف. اسفار بن شیرویه
ب. ماکان بن کاکي
ج. زیار بن وردانشاه گیلی
د. مرداویج زیاری
۱۶. عکس‌العمل دستگاه خلافت عباسی در ارتباط با شورش منوچهر زیاری بر علیه پدرش قابوس چه بود؟
الف. حکومت منوچهر از همان ابتدا مورد تایید خلیفه قرار گرفت.
ب. خلیفه از محمود غزنوی برای دفع منوچهر یاری خواست.
ج. خلیفه هیچگاه حکومت منوچهر را تایید نکرد.
د. خلیفه فقط پس از مرگ قابوس حکومت منوچهر را تایید کرد.
۱۷. از مهمترین مسائلی بود که آل بویه عراق با آن درگیر بودند؟
الف. مشکل حمدانیان
ب. شورش غازیان
ج. درگیری با بنی الیاس
د. توسعه‌طلبی غزنویان
۱۸. بر اساس قرارداد صلح ۴۱۳ق میان مشرف‌الدوله و سلطان‌الدوله کدام نواحی به سلطان‌الدوله واگذار شد؟
الف. فارس و کرمان
ب. اصفهان و خوزستان
ج. کرمان و عراق
د. کرمان و اصفهان
۱۹. از اختیارات وزیر تنفیذ در دوره آل بویه چه بود؟
الف. تعیین والیان
ب. تدبیر جنگ و اعزام سپاه
ج. اظهار نظر در مظالم
د. اطلاع رسانی دستورهای پادشاه

۲۰. عناصر اصلی سپاه آل بویه کدام اقوام بودند؟

الف. ترکان و دیالمه

ب. کردان و دیالمه

ج. دیالمه و طبرستانی‌ها

د. دیالمه و اعراب

۲۱. چرا قرن چهارم ق را می‌توان قرن احیاء فرهنگی ایران دانست؟

الف. زیرا سازمان دیوانسالاری منسجمی توسط حکومت سامانیان و با اقتباس از سازمان فرهنگی و اداری گسترده ساسانیان شکل گرفت.

ب. زیرا در این قرن چندین حکومت توأمان در شرق و مرکز ایران و بر اساس حکومت ساسانیان تشکیل شدند.

ج. زیرا سلسله‌های ایرانی و غیر ایرانی که در این قرن در شرق و مرکز ایران تشکیل شدند توجه ویژه‌ای به مسائل فرهنگی داشتند.

د. زیرا در این قرن مهاجرت‌های گسترده‌ای از اقوام و طوایف مختلف و با زبان‌ها و فرهنگ‌های گوناگون به سرزمین ایران صورت گرفت.

۲۲. استفاده آل بویه از اهل ذمه در تشکیلات اداری به چه جهت بوده است؟

الف. مقابله با توسعه نفوذ خلفای عباسی

ب. جلوگیری از رقابت میان تشیع و تسنن

ج. تظاهر به نشان دادن روحیه تساهل مذهبی

د. کسب وفاداری سپاهیان اهل ذمه

۲۳. «بند امیر» توسط کدامیک از امرای آل بویه ایجاد شد؟

الف. عمادالدین ابوکالیجار

ب. شرف‌الدوله

ج. فخرالدوله

د. عضدالدوله

۲۴. بر اساس توافق محمود غزنوی و قراخانیان کدام عارضه طبیعی مرز دو طرف تعیین شد؟

الف. رود سیحون

ب. بخش جاده ابریشم در ماوراءالنهر

ج. رود جیحون

د. محل التقای رود جیحون و دریای خوارزم

۲۵. تصرف خوارزم برای غزنویان چه اهمیتی داشت؟

الف. خوارزم محل مناسبی برای استقرار ولیعهد غزنویان بود.

ب. رسیدن به دریای خزر برای غزنویان اهمیت داشت.

ج. حذف سامانیان از طریق تصرف خوارزم میسر بود.

د. موقعیت غزنویان را در برابر قراخانیان تقویت می‌کرد.

۲۶. طرفین نبرد "کتر" کدام قدرت‌ها بودند و کدام طرف پیروز شد؟

الف. غزنویان و آل بویه- غزنویان

ب. سلجوقیان و مامونیان خوارزم- سلجوقیان

ج. سلجوقیان و غزنویان- سلجوقیان

د. غزنویان و قراخانیان- غزنویان

۲۷. بهانه سلطان محمود برای حمله به مولتان چه بود؟

- الف. حمله راجه مولتان به قلمرو غزنویان
ب. حضور اسماعیلیه در مولتان
ج. غارت ثروت معبد سومنات
د. اتحاد راجه مولتان با راجه کالنجر

۲۸. علت توجه مسعود غزنوی به ناحیه جبال پس از مسئله مکران چه بود؟

- الف. تحرکات نظامی جانشینان زیاری در همدان
ب. توسعه طلبی علاءالدوله کاکویه
ج. شورش ابومعسر بن معدان در ری
د. شورش ابوسهل حمدوی در اصفهان

۲۹. در سازمان نظامی غزنویان پیادگان درگاهی چه گروهی بودند؟

- الف. غلامان سرایی سلطان
ب. گارد تشریفات سلطان
ج. سپاه ثابت پیاده نظام
د. سپاهیان سیستانی غزنویان

۳۰. کدام گزینه از شعرای دربار غزنویان نیست؟

- الف. عنصری
ب. فرخی
ج. ابوالطیب متنبی
د. عسجدی